

Szerkesztőségi iroda:

Füster Szt. Ferenczék háza, eme let, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan szdmittatnak

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi társadalmi és közérdeklődő szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár”, az „Aló-Muraközi Takarékpénztár” és „Önszolgáltató szövetkezet” s a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző-tör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egyész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések meg előfizetésnél:

Budapest: Goldberger A. V. és
Fekstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppalik A.
Daube G. L. és társaság és Hefnald
B. Bräuben: Stern M.

Nyiltter petitorra 10 kr.

A hernyózásról.

A fák lombja lehullott, jele, hogy itt az ős. De mást is mutat a lehullott levél, mást is látni enged a lombtalan fa, azt, hogy tömérédek hernyófészkek van gyümölcsfáinkon! —

Nem csak Muraközben, de az országban minden részéből felhangzott az idén az a panasz, hogy a hernyók mindenütt nagy mértékben lönkre tették a termést és ez által gyümölcstermésünk sokat szenvedett.

Ezen sajnálattal tudomásul vett tapasztalatok arra készítelnek, hogy az idén minél nagyobb szigorral és gondnal kell hozzá látni a hernyók irtásához, ha jövő évi gyümölcstermésünket nem akarjuk újra feladni, mert hiába illeljük a legemesebb gyümölcsfajokat, hiába alkalmazunk mindent a mi a szakszerű fatenyésztés előmozdítása érdekében szükséges, ha utját nem álljuk gyümölcseink ellenségeinek. Ha a hernyókat nem pusztítjuk, úgy reményeink sohasem fognak a termést illetve beteljesülni.

Ez oknál fogva nem szabad sem időt sem fáradságot sajnálni s a legkomolyabban hozzá kell látni a hernyók irtásához. Sokan akkor vélik a hernyó irtását legalkalmasabbnak, a midőn ezek már a fákon nyízsógnak, azonban ekkor már elkéstünk, mert ha a hernyók a petéből kikeltek, nagy talánkságuknál fogva mindjárt ellepik az

egész fát és akkor azon szétmászva, nagyon bajosan lehet őket összefogdosni, s végre pedig azon időb n a mikor a hernyók ki kelnek, van a gazdaságban a legtöbb dolog, azért ezen munkát gyakran csak felületesen végzik gyümölcstermésünk nagy hátrányára.

Legalkalmasabb idő a hernyózásra a tél, a midőn a gazdaságban legkevesebb dolgunk van és ilyenkor ezen munka a legnagyobb gondnal teljesíthető, mit nagyban megkönnyít azon körülmény, hogy ilyenkor a petéket egy rakáson találva, könnyű szerrel elpusztíthatjuk egyszerre.

A gyümölcsenyésztésre nézve káros hernyók és rovarok az alma-loncza, mely tojó csővével megszurja a fejlődő almát vagy körtét, s a nyílásba rakja petéit, melyekből a kikelő pondra elemeszi a gyümölcs magvait, azután kijő, egy tisztálalan utat hagyva maga után, mi természetesen nagyban csökkenti a gyümölcs értékét.

Ellenük a legjobb védekezési mód, az oly gyümölcsöt, melyek pondrosak, minél előbb megsemmisíteni, nehogy a benne levő pondra belőle már előre kijöhessen. A pondra a fák kérge alatt és között bábba válnak, a miért a fa kérgének levakarása és megsztejtel való bekenése válik szükségessé.

Nem kevésbé veszedelmesek a gyűrűpohók is. Ezek ellen úgy védhetjük magunkat legjobban, hogy azon galyakat melyeken ezeknek peleggyűrűi vannak, levágjuk, mert megjegyzendő, hogy ezek petéiket leg-

jobbhan szeretik az egy éves hajtások körül rakni. Ha azonban ezáltal még sem volnának képesek mind elpusztítani, akkor legjobb azokat a hernyó kikelése idején korán reggel, mikor még fészkeikben együtt vannak, erős lug- vagy szappanoldattal való fecsenkezés által elpusztítani, vagy puskaporból és sok homokból álló töltéssel reájuk löni.

A galagonya-özöndék hernyói szintén azok közé tartoznak, melyek nagy falánkságuknál fogva igen ismeretekes és ez által gyümölcsünkben nagy pusztításokat visznek véghez, amiért ezeknek pusztítását szintén igen nagy gondot igényel. Ezek télen át a fákon fehér szövetből készült fészkekben tartózkodnak a melyekben könnyen felfalhatók és elpusztíthatók.

Az araszolók, de különösen a különböző más rovarok ellen is, melyek a földben tanyásznak, igen praktikus eljárás az, hogy akkor, a midőn mászva a fákra akarnak jutni, a fa dereka körül papírból készült tölcserésövet alkalmazunk és a fát zsirral bekennjük, mely eljárás meggátolja azt, hogy a hernyók, rovarok vagy más mászó férgek a fára juthassanak.

A fának fekete szappanoldattal való befecskendezése, vagy megsztejtel bekenése az araszoló irtásánál szintén jó szolgálatot tesznek. A füzes szövőncz elleni védekezésre alig van más szerünk, m'nt hogy ott ahol ezek a fába halottak, azokat onnét ki vágjuk.

A „Muraköz” tárczája.

A gugi expedíció.

Az elmúlt július hónap kóborlásain közből előszörre Gugra vetődtem. Gug se nem érseki székhely, sem nem püspöki város, híressé a gugi expedíció tette, mely a fent említett július hónap kezdődött és végződött be. A geographiának is egyéb általam nagyra becsült tudományak is karára lennék, ha a gugi expedíció történelmét meg nem örökíteném.

Hogy azonban minden érthetővé váljék, jó lesz, ha elmondom, hogy Gugon a Kartaly baróknak egy kis hegyre épült várak van, s a várral szemben a hegyháncz egy másik emlékedésen egy kis kápolna, mely a nekelyhen azonban hajdanán fellegvár volt. A hozzá érők s a hozzá nem érők közül Csóvár Dani bácsi a gugi kasznár azt állította, hogy a vár és a kápolna kriptája egy földalatti alagutai van összekötve, a mely természetesen tele van borzasztóbbnál borzasztóbb szörnyetegekkel, s más éttele ragadozó állatokkal. En mint tanult ember nevetem mindezen, s a gugi kasznár ember elvesztett ferbi után ünnepelesen kijelentettem, hogy végig megyek az alaguton. Dani bácsi kért, könyörgött, ne rohanjak a biztos veszélybe, de hát neki hat eladó léánya van, volt oka félténi. A gugi expedíció alakuló főlben volt. Ha végig mentem a gugi fátokozán, ujjal mutattak reám: ez az, ez az ott a!

Július nyolczadika volt az a nevezetes nap, melven az utjabkori expedíciók e legnevezetesebbje megindult.

A vár egyik lovagterében hatalmas deszkakajitok t emeltek fel, melyek alatt látogató mely cég sötétje leketelt. Ott álltam a nyílás szélén. Úgy éreztem, hogy egy fejfel nagyobb vagyok mindannyiánál, hogy hozzám képest Piku a Marczy a szolgabírói díjnak csak kismisza, pedig különben tizenöcsmarkos legény. Fuzi kisasszony, Dani bácsi legidősebb hájása esküdözött, hogy ő le nem menne a világ minden kincseért, — kivéve, ha völgenyekre találna. A kis Elácska előtt voltam a legnagyobb ember.

— Ez a Patai bátrabb bárkinél, valóságos Minotauru z Theusent kiált mondani.

Midőn Dani bácsi kezembe adta az alagut kulcát, úgy éreztem, hogy ez dicsőségem országának kulcsa, az az éjen, mely a létrán lekiért, az előlegezett elismerés.

Viszontlátásra a kriptában!
A négyzetlaku nyíláson amint alább-alább szálltam a létra porhanyó fokain, kis lámpám fénye otromba kőóriások görcein törött szét.

Leértem. Az alsó négyszög közepén egy rácsal körülkerített kúnyilás ásitott reám, s húsz méter mélyéghen még vagy húsz méter mélyre láttam. Megtaláltam a rózsás vasajtót is. I tenem, Istenem ki nyitatta ki utóljár! Talán az ellenérei elől menekülő várur, valami nyuszivú Kartaly, vagy a buja török elől menekülő várasasszony rózsás keze birkózott meg az otromba zár ellen-álló erejével.

Recse! Fenéges lóghuzam csapott arcomba s én álltettem az alagut küszöbét. Kolumbus szellemem segít!

Magamra maradtam. A fennmaradt beszéde egyre gyengült, s átlótt valamely ismeretlen világ zizegő, sziszegő, zsongó zájába. Egyedül ez a hang tarkította meg azt a borzasztó né-

maságot, mely utam elején fogadott. Apró földalatti állatok csevegése, olyanoké, melyek talán sohasem látták a fényes napvilágot; csendes nyári alkonyidőben a temető pászijai susog hangukon. Ez a hang ringatja az örökálmot aluvókat a — halottakat. Úgy tetszett mintha az egész alagut mely lélegzetet vett volna, miután száját fénytöltöttam. Szinte jól esett az a két sor irás, mit valami fehérvári bícskával karcoltak az engedékeny homokkőbe. Erdekés, nagyon érdekés. „Szolgabíró majd megbánod, hogy a legényt ide zárod!” Ilyen az alvilági humor. — (Amint később Dani bácsi-től halltam, az a szolgabíró csakugyan megbánta; a két vad legény, kit az igazság keze — börtön hiánya, vagy a büntetés súlyosbítása miatt ide zárt, asztalgait hamuvá égette, tinőt tolvaj-kötélén elhajította.)

Hatalmas taragott kövekből állott az egész alagut. A légvonat szította a finom port, dombot hányta, völgyet vajúta. Apró alvilági bogarcskák utaztak kereszül-kasul a földalatti Zuharát. — Bumm! Egy izinké-picinke futobogár hogy elbukott valami kis gödrökében. Amint segítségére siettem volna, hát ott látok magam előtt egy kis papucsnyomot, apró sarkut, hegyes orrú. A lépés alag arasznyi, aztan nagyobb, még nagyobb, s végre ha hi-zik ha nem, ott volt a papucs maga is. Ha vány két selyme m'gafakut, a rózsában felvart gyöngyök hiányosa. Kié lehetett s még-nagyobb kérdés, kit kormányozhatott? Dani bácsi s a gugi historikusok mind azt mondják, hogy valamelyik Kartaly menyecskéé volt! Ezen az úton járt a kápolnába imádkozni, nagyon ajtatos araszony volt.

Bellosits Bált.

(Folyt. köv.)

A köszmété hernyók ellen használjuk a fekete szappanoldattal való befecskendezést, ezután a fákat friss korommal, hamuval, mézszel vagy kénvirággal kell behinteni. Jó még a fákat kőolaj és víz keverékével befecskendezni. Ezen szerek többször ismétlendők és ha alkalmazásuk után sokáig eső nem jő, akkor a fákat tiszta vízzel lehet leönteni.

Igen károsak még a rovarok közül a cserebogár és az ormányosok. Előbbiek korán reggel a fáról lerázandók, összeszedtén, megsemmisíthetők. Az ormányosok a megsurt virágokkal együtt lepedőbe rázatnak és elégettetnek. Igaz, hogy ez által a meglőrtént káron segítve nincs, de szaporodásuk ez által mégis megvan akadályozva, a mi a következő évi termés biztosítására nézve igen fontos.

A cserebogár álcái, pajorjai a fa gyökerein nagy károkat okoznak, ezekben a kiirtása a föld porhanyósítása, illetve földásása alkalmával történik, a midőn gondosan felkeresendők, azután leguább időben petroleummal kevert vízzel öntözletnek, mert ettől megszöknek.

Van még több ilyenféle haszontalan hernyó és rovar, mely gyümölcsünket felkeresve jelentékeny károkat okoz. Ezeknél szemben is, mint fentieknél ismételen azon ószinte ajánlatot tesszük, hogy használják fel a közelgő telet jól a hernyók irtására; mindenki igyekszik figyelmeztetni és jó tanácsal hatni a népre, hogy a hernyóirtás minél nagyobb körben terjedjen, mi által biztosítani fogjuk gyümölcstermésünket a jövőben és kerjeink fái nem fognak oly siralmas kopárságban és szemrehányólag előttünk állani, mint a kik megakadályozhattak volna szép lombjuk és gyümölcsük elpusztulását, de nem tettük, mert vagy az irtási mód tudása, vagy az akarat hiányzott ahhoz, hogy mindeddig erélyesen cselekedtünk volna. E.

Tapasztalataim a svájci népnevelés terén.

— Naplótörzések. —

A svájci népiskolák látogatása alkalmával következetesen szemügyre vettem a tanulókat által használt taneszközöket; hiába kerestem még a városi iskolában is külön földrajzi, természetrajzi, fizikai, vegytani, történelmi kézikönyveket. A tanítók mindent azt felelték, hogy a tanítás középpontja mindenütt az olvasókönyv. Elmondandó nekik, hogy mi még az osztály iskolában is külön földrajzot, külön természetudományt tanítunk s a városi gyermek egész könyvtárt cipel magával. Azt kaptam egy kreuzingeni derék tanítótól feleletül, hogy náluk is így állottak a dolgok 1—2 évtizeddel ezelőtt. Csak hogy az ujoncz-vizsgálatok eszükre térítették őket. Igaz, hogy most is vannak tanítói Svájcban, kik a népiskolát valódi egyetemnek tartják s azt állítják, hogy a reáliákat nem lehet olvasókönyv nyomán tanítani, mert az olvasókönyv a nyelvképzésre való. Az igaz, hogy a tárgyat szemléletesen kell tanítani, de azért nem szükséges hiábavaló rendszerezéssel tölteni el az iskolai időnek legnagyobb részét.

A svájci népiskolákban általában használt olvasókönyvek a Rüeegg félek, ki a híres münchenbuchi tanítóképző igazgatója volt, most pedig a paedagogia tanára a berni egyetemen s a berni iskolák főigazgatója. Gyertyánfy paedagogiai igazgatójának ajánlása folytán megismerkedtem személyesen e híres svájci paedagogussal, ki nagyon érdeklődött a magyarországi viszonyok iránt s a magyarokat még igazgató korában nagyon megszerette. Az első osztálynak nincs

külön olvasókönyve, hanem a Fiebel ben előforduló vonzó és gyermekded olvasókönyvek pótolják azt. Itt megjegyzem, hogy nem a nálunk divatos írva-olvasási módszer, hanem a »Normahl'wort Methodé« Jacotot szerint követik A tanítók nyilatkozata szerint a Rüeegg-féle módszerrel igen könnyen lehet czélt érni. A II. osztály számára írt olvasókönyv rövidtartalma: Iskola, ház, Udvar, kert, lakóhely és vidéke, a III. osztályé: Iskola és ház, kert és udvar, rét és mező, erdő és víz, falu és város, nappalok és évszakok, nyelvgyakorlatok, a IV. osztály számára készített könyv czíme: »Olvasókönyv nyelvgyakorló és realistikus tanítás számára« felosztatik következő fejezetekre: olvasmányok a nyelvgyakorlat számára, szülőföldisme, (az illető kanton és Svájc rövid áttekintése) mondák és történetek az ó és újkorból, a természetrajzból. Az V. osztály olvasókönyvének tartalma: Nyelvgyakorlatok, földrajzból a kantonok, történetek a svájciak történelméből, a növénytan köréből; a VI. osztályé: Nyelvgyakorlatok, Európa, Elbeszélések a világtörténelemből, képek az állat és ásványtanból. A 7. 8. 9. osztálynak közös olvasókönyve van, mert legtöbb helyen ez a téli iskoláztatás van ez osztályokba; tartalma a következő: I. A háza összefoglalása, Európa folyamai és azok vidéke, A földgömb és a világ, II. Svájc történelme. III. Természetrész történelem, gazdaságtan, egészség és életmódtan köréből IV. Próza és költemények, elbeszélések és elmékedések, polgári ügyiratok, illem és erkölcsan köréből.

Fontos szerepet játszik a svájci népiskolákban az ének. Az alsóbb osztályokban hallás után, a 3—4. osztálytól kezdve pedig határozottan kotta szerint énekelnek úgy, hogy az iskolából kilépve önállóan művelhetik a zenét. Még a legkisebb faluban is találni 4—6 tagból álló dalkört, melynek vezetője rendszeren a tanító. A hangjegyek az olasz do, rem, mi, fa, sol, la, si, do szerint tanulják. Városi iskolákban az éneket, a tornát és a rajzot külön szaktanítók tanítják.

A tornát már csak azért is kell tanítani, mert azt az új katonai organizáció megköveteli. Azelőtt a tornát ugyan elhanyagolták, most is csak a vagyanosabb helyeken találunk külön tornacarnokot. Faluhelyen csak a nyári hónapokban tornáznak a tanulók. Minden iskola mellett van korlát, nyújtó és nagyobb játszótér, de nem berendezett játszótér minőt pl. Angliában található. A tornászat tehát Svájcban a legújabb időben kezd nagyobb lendületet nyerni. A városi iskolában is nem annyira a sor mint a rendgyakorlat a fő feltűnt nekem különösen Bernben az, hogy a gyermekek fiúk és leányok egyaránt rövid ugrókötelet visznek magukkal s a hol csak lehet, ugrádoznak. Azon nem botránkozik meg ott senki!

(Folyt. köv.)

UJVÁRI MIHÁLY.

Hangok a vidékről.

A »Muraköz« egy nem régi számában (r) alatt megjelent cikhez tett megjegyzésre következőket vagyok bátor hozzáadni:

Igen szépen van ott a falusi tanító helyzete finomítva, persze — in bona spe. — Vajha ugy volna; de ami nincs, az még meglesz, ha halunk után is. No de akkor is jó lesz!

Becsés engedelemmel csak a városi hivatalnok ezer forintnyi fizetéséről tett

összehasonlítást akarom érinteni; teszem ezt teljes reverenciával s mindjárt magamon kezdem. Előrebocsátom azt, hogy az én állásomat már a jobbák közé számítják.

Fizetésem 400 ft, ez évi termésem 7 holdon 30 mérő csutás kukoricza, mi — borsóval, tökkel szárával együtt — megér 35 forintot; ez is csak: ha, mert csupa alja rosszza az egész. Lakást, olyant mint az enyém városban is kapok 30—40 forintért.

Az élet idekint semmivel sem olcsóbb a városnál, de sok esetben amannál drágább. Mig a városi hivatalnoknak minden nap rendelkezésére áll a rendkívül olcsó piac, hol garasért is kap főzni valót, addig idekint csak nagy fáradsággal s költségekkel szerezheljük be holmi szükségleteinket. már I. a szó szorozat értelmében mi hivatalbeliek! Mily jó levelet ad a városi marhahus a falusihoz képest, azt említeni is fölösleges, pedig egy az ára; 10 iv papirosért idekint 10 krt. fizetek, városban jobbat kapok 5 krért, egy skatulya svux 4 kr. városban ugyanakkora 2—3 kr. egy kilogr. kenyérliszt 14—16 kr. amott finomabbat kapok 12 krért. És így van ez tovább mindenben. Mert a Múzinak élnie kell.

De menjünk tovább: Megesett rajtam, hogy egy pár kakast, melyért én itthon 80 krt. ígértem, a csák ornyai piaczon ugyanazon asszonytól az nap megvettem 70 krért, hogy egy malacot, melyért idehaza 9 frtot ígértem, a varazdi hetivásáron ugyanazon paraszttól megíaptam 7 ft 50 krért. Számítalányi esetet sorolhatok fel annak illusztrálására hogy a falusi élet sok ember nézve semmivel sem olcsóbb a városnál. Miért jutnak falusi gazdáink sorban szegény ségre? Mindannyi csak mégsem jut önli bája folytan tönkre!

És mig a városi hivatalnok alig fizet pár forint adót, addig nekem idekint — persze már mint földbirtokosnak — felszólják 20 22 frtra. Pedig ez is vastag rubrika!

Vannak évek hol az embernek természetbeli jóvödelme ránegy az adóra, bélyegre, kéményseprőre s a nyugdíjilletékre, a családapa kénytelen családját ama nyomorult fizetésből eltartani. Én e szomorú tényt az idén is érzem!

Ha az a városi hivatalnok az ottan divó örjögős luxus örvényébe magát nem dobja, ugy nézetem szerint az ezer forint fizetésből könnyen megélhet s velünk falusiakkal szemben kik az őz mostoha természetseire ásitozva, alig tengődünk, még urat is játszhat!

És itt van a bibi: A luxus. No de eről nincs szándékom beszélni, jogom sincs mások életmódját becsmérlni. Tisztelet, becsület mindenkinék. Azt mégis kockázatom utóvégre kimondani, hogy a városi hivatalnok, urhoz illően élhet, mig mi idekint szegénységünkön elsatnyulunk!

— r.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Varazsdon** Bedekovits, elhunyt miniszter helyére horvát tartománygyűlési képviselővé kormányparti programmal, e hó 7 én egyhangulag Femenits varazsdi polgármestert választották meg. Femenits Varazsdon közszeretében álló, népszertű egyén és nagy magyarbarát.

— **A megyebizottsági tagok** választása iránt vidékünk némely helyein szokatlan érdeklődés mutatkozott. A legnagyobb küzdelem Perlakon és Csáktornyan volt. A választás eredménye a következő: Csáktornyan elnök Molnár E és Pecsonnik J. Beadott 353 szavazat, Megválasztattak;

Szilágyi Gyula 353, Sárosi László 301, Rosenberg Lajos 200 szavazattal. Haba István és Bartal György 152 szavazatot kapott. — Perlakon elnök Szabó J. é. I. I. Nagy S. Megválasztottak: Czesznák József Solyomi Tivadar és Glavina András — Bottornyán elnök Zakál Henrik. Megválasztottak Molnár József 107, Tivadar-Ferencz 69, Murai Róbert 68, Grahovec András 67 szóval. Még 4 jelölt volt, kik közül Kollay Lajos és Rády Mihály kaptak legtöbb szavazatot. Dráva-Vásárhelyen elnök Ziegler Kálmán és Kreszinger J. Beadott 25 szavazatot. Megválasztottak: Grész Alajos és Kornfeind Nándor egyhangulag. — Stridon elnök Szirtey György Beadott 25 szavazatot. Megválasztottak: Simon La os és Kozma F. egyhangulag. — Mura Szerdahelyen elnök Schenk J jegyző Ehrenreich Nándor. Megválasztottak: Vrancics Károly Kecskés Ferenc és Kollaris Imre egyhangulag. Beadott 21 szavazatot. — Hodosánban elnök Peczek Gy. és Vizmathy S. Megválasztottak: Grész Alajos és Hirschmann Lipót. — Adomborun elnök Zakál H. és dr. Böhm Sydnei. Megválasztottak: Pichler és Steflits. — Vidoveczen elnök Gadó M. és Kollai R. Megválasztottak: Dr Böhm Sydnei Babits Gábor és Horváth Csongor. — Grész Alajos 2 helyen lett megválasztva. Hallomás szerint a hodosáni mandatumot tartja meg a dráva-vásárhelyiről lemond

ott tehát új választás lesz; dr Bárdi György és Bartal Györgyöt emlegetik jelöltül. — **Strakosch Sándor** tanár hazánk szülöttje, az ünnepektől megvált, a beszéd legnagyobb mestere. f. hó 18-án Csáktornyán a Hattyu-szálloda nagytermében előadást tart. A kik Strakosch ur előadását valaha hallották, csak örvendhetnek az ismét kinakozó művelészetnek. — **A Csáktornyai-útki** vasutvonal engedélyezésének megtörténte tárgyában Baross miniszter jelentést tett a képviselőház közlekedési bizottságának múlt vasárnap tartott ülésén. A bizottság a jelentést tudomásul vette. A vitában részt vett Fack Károly alsó lendvai képviselő is. Az építést vidékünkön még nem kezdték meg, noha pár száz idegen és még több helybeli munkás várja a munka megkezdését. A múlt héten a kimért vonal mentén mérési helyesbítéseket eszközölték a mérnökök. Az idegen munkások munka nélkül vesztegelnék s mindenüket eladogatják; állítólag nyomorognak a falvakban munka és pénz hiányában. — **Eljegyzés** Löbl Mór helybeli kereskedő kedves leányát Gizellát a múlt hó 28-án eljegyezte Aglár Izidor gráci nagybizományos. Gratulálunk! — **A corpus delicti** Terbovicz Pál pretetincezi suhancz szorgalmasan ellátogatott szomszédjához: Oreski Pálhoz egy kis tracséra, ahol a házbelleknek szívesen látott vendége volt. Pár nappal ezelőtt egy izben ismét megtette szokott visittjét s amidőn senkit sem talált otthon, a kamarába surrant s ott a zsiros-véndelyből jó mennyiségű disznóhúst lopott. A háziasszony másnap kamarájába menve, csakhamar észrevette, hogy hivallan vendég garázdálkodott ott. Jajgatva emelt panaszt uránál, aki azonnal helyszíni szemlét tartott, még pedig sikerral, mert a vendély mellett díszelgett a szomszéd suhancz hosszú száru pipája. A tolvaj sietségében ott felejtette a corpus delictit. — Egy szívtelen anya. Letenyérei írják, hogy Fentes Erzi csehi lakos, 5 gyermek anyja m. hó 31-én egy gyermekét szült, azt megfojtotta, koporsót csináltatott és gyermekét elásta. A dolog kiderülve, a kegyetlen anyát a bíróság előtt számla bünéert. — U postaközlekedés. A letenyérek t. hó 8-ától kezdve nem Králjeveczról, hanem Murakeresztúrról fogják postajakat kapni. A postaközi Letenyéről indul reggel 9 órakor és érkezik vissza este 6 óra 30 perczkor. Azt írják Letenyéről, hogy még ezelőtt elég téve a közönség igényeinek, mert ezen új postaközlekedés is hátrányos a letenyékekre nézve. — A sormási tüzoltózenekar tagjai e hó 3-án ellátogattak a letenyei tüzoltókhoz, akik eléjük menve, zenezőval vonultak be Letenyére. Málits elnök, Tamás Ádám alelnök és Aradi főparancsnok lakása előtt pár darabot játszottak. Este hangversenyt rendeztek, mely igen látogatott volt.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF.

VI TEČAI

VU ČAKOVCU 10 ga NOVEMBRA 1889

BRŮJ. 46.

Urednička pisarna:
Glavni pišar, fraterska hiša, lévo na kondignaciji. — S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišće se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:
Knjižara Fischel Filipova kam se predplata i obznanje pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:
Na celo leta . . . . . 4 fjt
Na pol leta . . . . . 2 fjt
Na četvert leta . . . . . 1 fjt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obznanje se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i mađarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, „Doljno-Medjimurske sparkasse“ i „Podpomagajućega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

POVANJE MLADOGA DREVJA.

Ako želimo imati dobro i plodonosno drvo, onda ga moramo znati odhraniti. K tomu potrebno je, da ga brižno nadgledamo ter tak dugo obrezavamo, dok mu podpuno lepa koruna doraste. Svaka pokrajina i neuredno rastuća sv 2 mora se odrezati. Vu protuletju odrežu se sve svrži na 3, 4 ili 5 očih, da pak svaka svrž lepo prama van rasla bude, zato se navčke reže nad onim okom, koje van s'oji. Vu tretjem letu ta kaj se sve svrži obštucaju, nu vezda ne na 3—5 nego na više očih. Svrži rastuće neuredno nuter proti koruni odstrane se, da nekvare rasteenje korune: samo lepo i uredno rastuće ostavljaju se za korunu.

Pri velikom b'ojju drévja puno nam posla za aje obrezavanje, nu nesme nam žal biti za taj trud, ar budemo imali veselje sa lepo odraslim drévjem. a s'tamam neuredno sporaslim budemo se samo srdili a i v'no go kvara ima i.

Osobitu brigu moramo još imati na keru mladoga drévja ter ga čuvati proti črvojedini, proti zajcom i drugim nepriklizam.

Proti marhi ogradimo ga s trnjem, a proti črvojedini i proti zajcom najbol e ga je v jesem namazati sa mešavinom govedske krvi, clovečega gnoja i malo; ilovače. J lisčija mašca je za to jako dobra.

Strobljenje t. j. okopanje zemlje okolo mladoga drévja neobhodno je potrebno! Isto tak gnojenje na jesen s dobrim prikim gnojem poměšanim sa drvočepinom. Da pak kora dréva gladka ostane, omaže se směšovi nom od vapna, ilovače i gnojnice.

Stablu mladoga dréva, koje neće se jačiti, pu ča se žla. t. j. da se vu majušu kora odzgor prama dolj malo zareže i to vu formi kače.

Uništenje gusenica.

Vn go lito, osobito letos v'no go je posvud tužab, da su se gusenice tak pomnožale, da su sve sadovno dré je objele, zbog česa posvud smo malo sada do bili. Povodom tim nastaje nova briga, na koj način da vništimo škodljive gusenice, ar ako ove pušćamo pomnožavati se, onda nam je zabadava ves trud i sva naša pomologička znano t!

Najprikladneše doba za vništenje gusenica je zima, kada gospodar najmenje posla ima. A i najježeši je onda taj posel, nu po zimi sva gusenčina jajca na kupcih najdemo po drévju ter ga lehk pobe remo.

Na predi trsimo se vništiti črvivi sad predi nego iz nje; črv van izajde. Da se pak jajca gusenčina pod korom dré ja

nezastave, treba je kuru s tupim nožem ostrugati a celo steblo s v'apnanim i ilovačovom směšavinom omazati.

Takove mlade šibe, na kojih su se jajca vu formi prstena nabrala, porežu se i v ogenji hite. Reznožene gusenice pobiraju i kolju se rano v jutro, kada su po debe'o n steblovju na kupe sp avljene, na bo je jih je s debelom sopicinom namazati, od toga sve poginu. Nekoji strčaju na ove kupe s pušćanim prahom i pěskom.

Izplaču se osobito po zimi gnjezda gusenčina pobirati i na ognju potamaniti.

Proti črvom, kukcom, mravljam i drugim na drévo gore plazećim škodljivim živ nam najbolje je na steblo namestiti iz tvrdoga papira napravljeni omat vu formi točta, a pod to omat steblo namazati s kakovmogod mačcom.

Kada se črv pod kuru vu drévo nuter zagriže, onta druge pomoći neima, nego ga nutri zaklati (s drotom šibom) ili pak ga van izrezati i ranu na drévo omazati.

Proti črvom, koji se okolo korenja drévja delaju, najbolje je marljivo okopanje i zalčevanje s gnojnicom. Nekoji i petrolumom s vodom poměšanim škrepe korenje, nu ovoga načina mi nepreporučamo.

ZABAVA.

SIROMAŠKA NANIKA.

Niti zadnji nije sledeći događaj.

Ravno tak zna čutiti srce pod prostom platnom, kak ono, koje je pod svilnom opravam.

Morebiti negda jošće bolje!

Ne samo jedanput sam videl siromašku Naniku, v raztrganoj opravi pred jednim križom (piću) klečati, vu miznoj zimi, vu vetru, vu dežju.

Dihala je od velike zime, raztrgana oprava njoj je vter svu zmršil, selki dečki su se njoj norca delali, ali ona nikaj nije marala, nikaj nje čutila; duša njoj je mrtva bila.

Jednoj velikoj zimskoj noći su ju zmžjenu na li poljeg križa. Na obćinski strošek su ju zakopali. Nitko nije sprevidil nepohoblenu njenu ruku, nitko nije molil drugi za nju, kak jamar i on samo jeden »Otečac«.

Ali pak je siromaška Nanika lepa puca bila legda!

Nje niti deset let tomu, da je najlepša puca bila vu seli. Istina, da je sirota bila; svoju mater kakti vdovicu je ona drživala; vnogo je delala i svojimi dvemi rukami za suhoga kruha i one nešere forinte, koje je za kvartir platla.

Gda je svoju mater zakopala, sama je ostala. Nije imala nikoga, nije imala rodbinu. Rado je na nju gledal svaki, sobito mladići, ali ona se vugibala zabave, nigdar je ne hotela drugomu na terh biti. Samo za se je bila, v službu je stala k Konecz Matjašu, vu obćini najtogatešomu gazdi. Dobro se je ovdi ponšala. Tak gazta, kak i gazdarica su radi imali ovu ženu, čistu i delavnu devojku. Najrjš ju je imal Konecz Matjašov sin, Pavel. Gazdav dečko je bil Pavel, i mogel je i biti, ar je bil prvi dečko vu seli. Ne jedanput se je s Nanikom igral; niti ona se nije srdila, ako se Pavel s njom negda negda šal. Pavel je navek iskal piliku, da je z lepom devojkom sam mogel biti i onda ju je tak znal zabavljati, da je na zadnje veruvala, da polek nenoga siromaštva ju ipak on rado ima. Je, ali pak je on vkanjliv dečko bil. Nanika ga je rada imala, veruvala mu je, ali se vkanila. Na novo leto ju je gazdarica odpustila iz službe.

Siromaška Nanika skoro je zdvojila; čutila je, da za čas bude sve od nje govori. Prosila je Pavla, da ju vu sramoti ne stavi; ako je obećal, nek ju zeme. Ali Pavel je vre drugu imal, da si zeme. Naniku je nitko več ne hotel vu službu zeti. Nego jedna dobrodušna ženska njoj je ipak dala stan. Ovdi je sedela, prela den za dnevom i nije ufala van iti na vulticu. Ali kaj nju je pregnjalo? jednoga maloga nedužnoga deteta plač ili smeh. K sebi je pretisnula maloga deteta i tak dugo ga je tičkala, dok se zadužilo. Siromašna nesrećna mati je onda i s detetom skup opala. Tak su nju našlis mrtvim detetom na rukah.

Siromašku Naniku su pred sud pelali, da je svoje dete vmorila. I obsudili su ju na dve leti. Gda su ju vun pustili, već njoj je pamet bila zmšć na.

Otišla je vu svoja obćinu, poiskala svojega deteta grob, odonut pak vu svet. H. dila je od sela do sela, pri svakim pilu se je pokleknela i s nikim se nije spominala. Samo ako je jako gladna bila, onda je prosila malo kruha. Dobrodušni ljudi su njoj dali i oni su ju takaj oblaćili. To je pripećenje Nanikino.

Ali kašiga nije zaostala. Višekrat je tam klečala pri onim križa, pri kojim su

ju zmžjenu našli i ravno tam polek je tiral štiremi konji Konecz Pavel. Kada je Naniku opazi, ne da bi mu se srce genulu, nego ju je zismehaval, nesrećnu.

To mu je bilo zgubljenje. Jezni konji su se od rastrgane Nanike prestrašili i Pavla su v jarek prehitili. Konecz Pavel si je obedve noge potrel i glavu su mu kamenja stukla, tak da je vu svojim ceim življenju nevolen ostal. Lepa mlada njegva žena, kak zlo estí svet govoril polek nevolnim mužom rada gleda na druge. Vu ovim vremenu je Konecz Pavel već na tak dalko došel, da mu je grunt sve zadužen bil i on sam je svaki dan pijan.

Jednostavna pripovest, ali inst'uita!

Prevodil:

VOGRINCICS FERENCZ.

PESMA OD MLINAROV INJIHOVOGA ŽIVLENJA.

Kaj premisli mlinariju,
Naj težeš tu meštriju.
Mlinar nezna, ništ za glada,
Nit siromaštva se neštrada.

Vnogo mora on trpeti,
Ako hoće dobro meti,
V melim vreć sam nositi,
Večkrat mora se napiti.

Tuže nemre se naspati,
Navek mora posluvati,
Kada zvonce mu zazvoni
Taki nuter v melin beži.

Ali svetlo, ali knica,
Svaku lopat cu pozna,
Svigar v melim pregledava,
Vise žirka nasipava.

Okolo melina h di,
Da mu gde kaj nenaškodi,
Ladju svoje, veliko kolo,
On pregledne sve okolo.

Dok kamenje dob o spuca,
Fotingaš već s bičem puca,
Puna ko'a v melin pela,
Mlinar beži kakti strela.

Večkrat po dve vreće zeme,
Da mu drugi ne prevzeme,
Ter po dugi brvi nosi,
Pomo nikoga neprosi.

Onak mlinar tužen drće,
Malo kada juhu srće,
Nego žgance, masnu ka'u,
On ponuja si pajdašu.

Sekirom po drvi buha,
Siromačec sam si kuha,
Ako hoće se napiti,
K Muri mora pristupiti.

Kada dojde no'no vreme,
Onda diva na red zeme,
Ognjeca si sam nalozí,
I pipu si v zube slozi.

Ako ga kaj v srcu peče,
Pipu v zube svoje meče,
I duhana odvis puši,
Da mu prejdu tužni suši.

Zato oh! dragi mlinari,
Vi ste ljudi prešmani,
Vnogo morate trpeti,
Či ho ete kaj imeti.

Naj vam ljudi ne zamere,
Či imate velke mere,

Ako ljudi prav premisle,
Vera vas ta plaća ide.

A kak bi pak tužen živél,
Da još meru nebi imel,
Kajti mlinar nesme krasti,
Neće mela v vreći rasti.

Naj ga prvle zdesetini,
Onda je on mlinar fini!
Pošten je pred Bogom taki,
I tak pred človekom svakim.

TOMÁS LACZKOVICS.

KAJ JE NOVOGA ?

Corpus delicti.

Terbosic Pavel ljubljeno detešće majčice svoje vu Preteticu, za kojega su roditelji 100 fort. potrošili, da su ga kak jedinca sina od soidacije odkupiti, naplatil je ovu roditeljsku ljubav nezdavnja na osobiti način. Marljivo je pohadjal hižu suseda Oreški Pavla, gde su ga vre zbok njegovoga postenoga otea lepo prijemali i dobro trpeli. Prije par tjedov, kada je pak tam do-el, nije nikoga vu hiži našel. Brzo potegnu se je v komoru, gde je oprl tiblicu, vu kojoj, znal je, da se lepa svinjetina spravljena nahadja. Nafetnom je probal iz mašće veliki del mesa, i — megla pred menom, megla za menom — hajd s njim s bogom. Kada je Oreškijova tovarušica drugi dan opazla, da joj je meso pokradjeno, dozove si mu a ter za me javkati i spotatu. Tovarus prigne se k tiblici i razgledavajuć istu, opazi za njm na tih ležeću stvar vu formi batine. Oa ju podigne i zasupnjeno zavikne: »Gledi, gledi žena! imamo tata. Ovo ti je kaniš (pipina cev) susedovoga Pavla! Tak je bilo; Pavlek odnesel je meso, da p k tata nebudu trebali iskati, os avil je pri tiblici svoj v celom selu poznati kaniš za corpus delicti. Ovak Bog kašiguje tata

Glasí iz Francuzke.

Francuzka zemlja oboručava se na neverojatni način, kak da bi se pripravljala na kakovu strahovitu akciju. Novine pišu, da se je vojna obvezanost vu noveše vreme vu francuzkoj tak oboštrila, da su i jedini siní slepih i hromih bezpomoćnih ljudi na tri leta gor vzeti, da su dužni i do vezda oslobođeni od vojne obvezanosti dijaki, kak takaj samo s malom iznimkom svi č novniki služiti ter vojnoj obvezanosti na stanovito vreme zadosta učiniti. Ovo je bormeš veliko obo trenje vojnoga zakona i mi se bojimo, da to ima boj znamenovati.

Potres.

Novine nam prja ljažu potres najednokrat iz južne i severne strane naše zemeljske kroglje. Vu Dardane lah — kak iz Carigrada pi u — bil je 26 ga oktobra potres, koj je 19 krat jedno za drugim zemlju stepel; više vurah trajal ter strahoviti kvar prouzrokoval i više ljudi pomoril. Vu isto vr me bil je potres vu varo u islandsoga otoka Raykiaviku. Ovde med ostalim nije bilo toliko kvara, niti ljudstva nije nikaj pomorjeno.

Möricz Jozef.

Nesrećni onaj otomorec, od kojega smo nezdavnja glas dali, da mu se je najme mati i sestra on žalosti vmorila, nemoguće pretrpeti sramotu i bol duše, bormeš je za pomilovati. — Nesrećni Mó-

ric Jo ef neima olahkotenja za bol duše sv je, vezda več sam želi, da bi samo brzo izrekli smrtnu osudbu nad njim. Zadnje dane oktobra, kada mu je vojni sud na znanje dala, da mu se je mati i ses'ra zbog njega vmorila, g'iboko i sdvojenja pun zdehnul je i samo ovih par ričih pregovoril: »Vezda več niti ja ž'veti neželim!« Strašna je sudbina božanska, koga postigne, nemore joj se izvinuti.

Strahoviti požar.

Na 29 ga oktobra buknul je ogenj vu Konstantinopolu, glavnom varošu turske, koj se je vu za čudo kratkom vremenom na jeden veliki děl varoša Skutari zvani rezprostranil. Ogenj taj trajal je više danoy a zgorelo je prek jezero ližah sa svimi pridadačijimi stanji. Ako premislim, da su tu hi e največ iz samoga drva pogradjene, onda nam bude leliko razumljivo, kak je moglo tak vno go ližah sgoreti.

Kraljeva familia pri nas.

Sužbeni listi prijavljaju, da se Njegov Veli anstva kralj i kraljica s familijom k nam dojti pripravljaju. Po ovom glasu budu anda prvoga decembra več vu Budapeštu, gde ostanu duže vremena a na kratki čas budu i na kraljevskom imanju vu Gödöllöu se boravili. Od sreća pozdravljamo Njeg Veličanstvo, ar nam godi, čuti, da naš kralj med nami boraviti želi.

Preganjanje židovov.

Na siraomašne Židove došla je nemezis vu Bgdadu. Tam živu največ mohamedanci, koji su začeli s Židovi nemilostivno baratači a kada su se ovi za pomoć vtekli k ondešn'emu paši, on a njih je ov zapretil dal i na nekoje muke postavi. Židovi vtekli su se na zadnje k engleskoj vladi, ar mohamedanci vele da je hoče iz svojega mesta čisto izrebiti. Bože, s čim su se pak ovi tak zamerili?

Veliki kanon

Za pomor ljudstva neprestaju izmišljivati nova i nova sredstva, puške, kanone, prah itd. Vezda su pak vu francuzkoj pomercu vu Bourgesu izle ali jeden izvannredno veliki kanon (štuk), koj je pozvan ljudstvo još gorje s pred sebe pometati, kak su doveđanji kanoni pometali. Tj kanon dug je 11 meterov i 20 centimeterov; zmisil ga je kapitan Hirondart, kojem se i kanon sam Hirondartkanon

imenuje. Eto opet novo znamenje, kak kane vladari evropski mir osigurati!

Krive forintače.

Nemremo zapustiti, da neopom nemo poštovano občinstvo na to, da dobro pazi pri izmjenjanju i prijemanju naših forintača. Vu Be u najme našli su veliki broj krivih forintača, koje su najbolje po zamazanom obiku i po osobito modroj farbii prepoznali; i napis je tak načaran, da ga čitat nje moči. Bečka relarstvena oblast misli, da mora biti č'ca banda, koja je toliko krivih forintača vu tak kratko vrme vu svet rezprostranila.

»The Gresham»

Pri »The Gresham», zvanom londonskom družtvu (vu Č'kovcu je upravništvo pri Graneru ž'ticanaru), je moči ž'vot osigurati. Tojest plati, gdo si hoče ž'vot osigurati, po letu vek u ili menjšu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dob', pak ako bi vumrl, herbom imenuto družtvo rplati čmu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15-20 let, njemu daju istu svotu vu ruke. Tak je moči ž'vot ženah i decah osigurati. Ovo družtvo ina svoje glavno upravništvo vu Budest.

LOTERIJA. Bpešt 3. novembra 1889. **55 68 53 3 17**

Vasuti mešetrend

CSÁKORTNYÁN.

Indul	Napszaka	Ura	Pariz	Hő	Gyors, posta és vegyesvon
Pragerhof felöl	Reggel	6 26	Prágai	postav.	
	Deután	4 13	"	"	
	Ejjei	1 14	"	gyorsv.	
Kanizsa felöl	Reggel	6 —	Bpesti	"	
	Délben	11 55	"	postav.	
	Ejjei	10 26	"	"	
Zágrábra	Reggel	7 10	"	vegyesv.	
	Deután	4 36	"	"	
Varazsdig	Este	10 31	"	"	
Pragerhof felöl	Reggel	4 49	Prágai	gyorsv.	
	Délben	11 27	"	postav.	
	Ejjei	9 58	"	"	
Kanizsa felöl	Reggel	6 36	Bpesti	"	
	De után	4 17	"	"	
	Ejjei	1 29	"	gyorsv.	
Varazsdról	Reggel	4 47	"	vegyesv.	
Zágrábról	Délelőtt	11 27	"	"	
	Este	9 12	"	"	

Gabonaárak. — Cena žitka.

I m.-mázsa. — I m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	25 —
Zab	Zab	6	75 —
Rozs	Hrž	6	40 —
Kukuricza	Kuruza	5	10 —
Arpa	Jecmen	6	50 —
Fehér bab	Grah beli	6	75 —
Sárga »	» žuti	5	75 —
Vegyes »	» zméšan	5	— —

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

4133 tkvi szám 89.

Arverési hírdelményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Buttornya község végrehajtóinak Guncz István végrehajtást szuevő elleni 901 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehjtási ügyében a nkanizsai kir. tövényűszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő totornyai 151 tk, 1876 hrsz. a. ingatlanból Guncz Istvánt illető 1/4 részére 64 ft 50 kr, továbbá a podtoreni 151 tk, 197 hrsz. a. 117 fitra, 558 hrsz. a. 171 fitra, 596 hrsz. a. 138 fitra, 633 hrsz. a. 69 fitra, 1012 hrsz. a. 119 fitra, 1435 hrsz. a. 95 fitra, 1470 hrsz. a. 190 fitra, 198 hrsz. a. 23 fitra, az anyagiags legelő és erdő illetményre 150 fitra, továbbá a poltoreni 738 tk, 905/b hrsz. a. 119 fitra becsült ingatlanokra elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889 évi deczember hó 3. d. e. 10 óraker a buttornyai község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikáltási áron alól is eladatni fogják.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bcsátának 10%-át, vagyis 6 ft 45 kr, 11 ft 70 kr, 17 ft 10 kr, 13 ft 80 kr, 6 ft 90 kr, 11 ft 90 kr, 9 ft 50 kr, 19 ft, 2 ft 30 kr, 15 ft, 11 ft 90 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelei 8. §-ában kje őt ova-ékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságuai előleges elhelyezé-éről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszoigáltatni.

Kelt Csáktornya, 1889. évi szeptember hó 5-ik napján. A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 1061.

4566 tkvi szám 89, és 3957 tkvi szám 89

Arverési hírdelményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső ügyvél végrehajtónak Bernath Rokus s neje végrehajtást szuevő elleni 160 ft tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. tövényűszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő pribiszlaveci 5 tk, 15 hrsz. a. 200 ft, 5 hrsz. a. 100 ft, 127 hrsz. a. 691 ft, 741 hrsz. a. 331 ft becsértékben a pribiszlaveci 217 tk, 727/b hrsz. a. 214 ft és pribiszlaveci 274 tk, 604/b hrsz. a. 27 fitra becsült ingatlanokra ezenel megálapított kikáltási ában elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi január hó 16 ik napján d e 10 óraker ir biszlavecz község házában megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikáltási áron alól eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsátának 10 %-át vagyis 20 fit, 10 ft, 69 fit 10 kr, 33 fit 10 kr, 21 fit 40 kr, 2 fit 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságuai előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervenyt átszoigáltatni Csáktornyan, 1889. szept. 3-án. A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 1060.

Sigurno kučno sredstvo
jest več višo godina sveočeli poznati i objubljeni

Dr. ROSE zivotni balzsam.

Isti, pomno priređen iz najboljih, najč'kvećijih biljaka, djeluje sasna pozidano kod svih poteškoćah probave osobito kod pomanjkanja teku, kiselog uzrivanja, nadimanja, bluvanja, tjelomih i želućanih bolih, želućanih grčeva prepunjena žuđica jestivim, zaslaženja, navale krvi, hemoroidah.

Velika boca i tor., pol boce 50 novč.

Ovaj se balsam dobiva v svih ljekarnah Amstro-Ugarska, Neka se pazi na začitnu marku.

Pražki universalni kučni melem

Sigurno i izkušano sredstvo za liječenje svih upala, ranah i mozla Sve upale, otkline, otrvdi, uzbuđanja, moči je izliječiti za kratko vrijeme; ako bi bila se hrana pako već ognojila, n kratko vrijeme će mozel bez boli izvaći i zacijeliti. U kontinuiran po 25 i 35 nč.

Balsam za sluh.

Najekstremnije i usljed mnogih pokušaja poznato kao najpo-vedniji sredstvo za liječenje naglušnosti i za npostavljanje izgubljenog sluha. 2 boćica i 1 ft.

Glavno skladište B. Fragner u Pragu Br. 205 — III. Ljekarna „k crnomu orlu.“

Arverést hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Flojhábr Katalin ráczkanizsai lakos végrehajthatónak özv. Zsuppanecz Antalné és társai végrehajtást szennvedők elleni 118 frt 95 kr tökékövete és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő ráczkanizsai 19 tkvi. 321. hrzi sz. a. 158 frt, a ráczkanizsai 257. tkvi 28. hrzi sz. a. 102 ftrra, a ráczkanizsai 252. tkvi 72. hrzi sz. a. 505 ftrra és 41. hrzi sz. a. 56 ftrra ezennel megállapított kikiáltási árban eirendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi deczembér hó 19-ik napján délelőtt 10 órákor ráczkanizsa bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % át vagyis 15 frt 80 krt, 10 frt 20 krt, 50 frt 50 krt, 5 forint 60 krajcárt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ában jelzett, ár folyamammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes ététkapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1889. évi szeptember 26-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. 1054

Jozefina tulajdonán felvett A f 2192 hrsz. ingatlan 400 ftt becsárban Perlakon a kir. jbiróság tkvi hivatalos helyiségében 1889. év november hó 27-ik napján d u 3 órákor Dr. Taboly Gyula nkanizsai fel-peresi ügyvédi vagy helyetese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fennebb kitétt becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Verő kötelese a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverési jogerőre emelked-

sétől számitandó 15 nap alatt a másodikat u. a. 30 nap a a harmadikat u. a. 60 nap a. minden egyes részlet után az árverés nap-jától számitandó 6 százalékos kamattal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Ezen hirdetmény kibocsajtásával egyide-jüleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. jbiróság telekönyvi o ztályánás Perlak község elő-roságául megtekinthetők.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság. Perlakon 1889. évi augusztus 16 9 én. 1058.

A londoni, párizsi, müncheni, hamirataival kitüntetett k. Az 1885-iki okmány; 1885-1886-iki bécsi kutya bécsi cs. kir. mezőgazdasági-egylet VI nös elismerése

Kwizda cs. kir. szab üditő nedve

Mosóvíz lovak részére.

Enstitűsal szolgál nagyobb fátaszások előtt és után, fátaszások, az inak és izmok feszességénél stb 1 üveggel 1 ftt 40 kr.

Kwizda korneuburgi marhaporra

lovak, szarvasmarha és juhok számára: jlovaak bizonyult rendszeres alagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat tápláló etvágyhátni, vertőleges esetében s a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

<p>Kwizda szemvize, 1 üveggel 80 kr. Kwizda Blistere, 1 tegely 3 ftt o. é Kwizda mirigy- és lógy kenes, 1 tegelyvel 1 ftt Kwizda pök-tincturája lovaknak, 1 üveggel 1 ftt 60 kr.</p>	<p>Kwizda lábpok-kenese lovak és szarvasmarhák- nak 1 tegelyvel 1 ftt. Kwizda Phisicja hashajtószer lovaknak 1 plé- szel uzo 2 ftt. Kwizda verhas elleni szer juhoknak, 1 csomag 70 kr. o. Kwizda sertésóra a hizás elősegítésére és a helygott állatok gyors felszoktására. Nagy csomag ftr 1 20 kis csomag 63 kr. Kwizda mosószappan a házi állatok bőrbeteg- sége ellen, 40 kr. 20 kr. és 1 ftt 60 kr. Kwizda sebbalszama lovak és szarvasmarhák- nak 1 üveggel 1 ftt 25 kr. Kwizda gilisza-pilulái lovaknak, 1 pléhszalence 1 ftt 64 kr. Kwizda patkánymerge, patkány és egérintő szer 1 szál 50 kr.</p>
---	---

Kwizda gyögpóra baromfi számára 1 csomag 50 kr.
Kwizda lopathó-kenese, fides és töredezett pa-
tak ellen, 1 szalence ftr 1 25.
Kwizda kutya-labdacsai, 1 dobozzal 1 ftt.
Kwizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.
Kwizda göres-pilulái lovak és szarvasmarhák szá-
mára, 1 pléhszalence, 15 db. pilulát tartalmazva 1
ftr 60 kr., 1 karton, 5 db. pilulát tartalmazva, 64 kr.
Kwizda erótpáléka lovak és szarvasmarhák-
nak, 1 dobozban a 6 ftt és 3 ftt és csomagokban a 30 kr.

Fent említett szerek valódi minőségben a leg több gyógyszerárban az összes nagyobb anyag-kereskedésekben kaphatók.

Tévedések kikerülése végett kérétk a közönség, hogy a vevésnél kizárólag Kwizda készítményeit kérje és a fentebbi vedjegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadék

reg kipróbált háziszser.

Ára 1 forint. Csakis az ide mellekelt vedjeggyel valódi.

Napoukint postaszertküldés a fölött. **Kwizda Ferencz János,** c. k. osztrak és roman ulvari szállító, kern letti gyógyszerára által **Korneuburgban** Bécs mellett. Foraktar Magyarorszag részére **Török Jozsef** gyógyszerész Budapestben.

Pénzt

sorsjegyekre, értékpapirok-
ra, bank, zálogjegyekre, vi-
dédi takarékpénztári részvé-
nyekre, részletivekre arany
és ezüst pénzneműekre bár-
mily összegig olesón ad

LÖRY J.

banküzlete
Budapest, IV. hatvani-u. 17.

1022 9-10

3827 tkvi szám 89.

Arverést hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a dézsalai takarékpénztár részvénytársaság mint L'sziák Ferencz engedélyese végrehajthatónak Páron-nádi Amália férj Legin Bolásné perlaki lakos végrehajtást szennvedett elleni kielégítési végrehajtási ügyében 500 ftt töke, ennek 1882 évi január hó 24 től járó 6 %-os kamatai 25 ftt per, 15 ftt végrehajtás kére mi s ezuttal 10 ftt 45 krtban megállapított költ-ségek behajtása céljából a nkanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. jbiróság) területén fekvő Perlak község 1800 sz. tkvben Csavlek Jakab és neje Sifran Jozsefa podbreszti lakosok tulajdonán felvett 2602 hrsz. ingatlan 309 ftt b. csárban, továbbá a perlaki 2625 sz. tkvben Frankl Simon és neje Goldschmidt

Nagyon leszállított árak!

Nagyon leszállított árak!

Mindennemű **férfi és női ruhaszövetek, cre-tonok, télikendők, vásznak, asztalneműk, asztalkendők, törülközők, szőnyegek, ág-és asztalterítők, katalpok, cipők** és egyéb **divat és pipere cikkek** a bevásárlási árnál tetemesen olcsóbban árusítottak

MAYER S. -nél

1024. 8-*

Csáktornyan.

Nagyon leszállított árak!

Nagyon leszállított árak!

Nagyon leszállított árak!